T015 BD VI 202-Q9-P41 Trời Tịnh Cư Thỉnh Phật Tắm-Kinh Hiền Ngu

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH HIEÀN NGU QUYEÅN 9

Phaåm 41: TRÔØI TÒNH-CÖ THÆNH PHAÄT TAÉM Toâi nghe nhö theá naøy: Thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø trôøi Thuû-ñaø-hoäi xuoáng coõi Dieâm-phuø-ñeà, ñeán choã Ñöùc Theá Toân thænh Phaät vaø chuùng Taêng ñeå cuùng döôøng vaø taém goäi. Ñöùc Theá Toân im laëng, ñöôïc coi laø höùa khaû. Thieân töû lieàn baøy caùc thöùc aên uoáng vaø söûa soaïn duïng cuï taém goäi, nhaø taém nöôùc aám aùp vöøa thích hôïp cô theå, toâ daàu coû giaët giuõ, ñeàu chuaån bò ñaày ñuû, saép xeáp xong xuoâi, roài baïch Theá Toân: –Giôø thoï trai ñaõ ñeán, kính thænh Theá Toân chöùng giaùm. Luùc ñoù Ñöùc Theá Toân vaø caùc Tyø-kheo naïp thoï söï cuùng döôøng. Tröôùc tieân taém goäi saïch seõ, sau ñoù môùi thoï thöïc. Thöùc aên cuûa oâng ngon ngoït ôû theá gian hieám coù. AÊn xong Ñöùc Phaät vaø caùc Tyø-kheo trôû laïi ngoài choã cuõ. Luùc ñoù A-nan chaép tay quyø baïch Theá Toân: –Vò trôøi naøy xöa kia laøm coâng ñöùc gì maø hình theå toát ñeïp, uy töôùng hieám quyù, aùnh saùng choùi loïi, nhö ngoïn nuùi baùu? Cuùi mong Theá Toân noùi cho chuùng con ñöôïc bieát vieäc aáy. Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, haõy laéng nghe, kheùo gìn giöõ, Ta seõ giaûi noùi. Thôøi Ñöùc Phaät Tyø-baø-thi quaù khöù, vò trôøi naøy laø moät ngöôøi ngheøo, thöôøng ñi laøm thueâ ñeå nuoâi thaân. Nghe Ñöùc Phaät noùi veà coâng ñöùc cuùng döôøng, taém goäi cho chö Taêng, trong loøng vò aáy vui möøng suy nghó muoán thænh cuùng döôøng. Vò aáy beøn sieâng naêng laøm möôùn ñeå daønh ñöôïc ít tieàn, mua caùc thöù duïng cuï taém goäi vaø caùc thöùc aên uoáng thænh Phaät vaø chuùng Taêng heát loøng cuùng döôøng, do phuùc haïnh aáy, sau khi maïng chung sinh leân coõi trôøi Thuû-ñaø-hoäi vaø coù töôùng saùng ñeïp naøy. Ñöùc Phaät laïi baûo: –Naøy A-nan, vò trôøi naøy chaúng nhöõng hoâm nay thænh Phaät vaø chuùng Taêng maø ôû thôøi Ñöùc Phaät Thi-khí cuõng ñeán theá gian cuùng döôøng Theá Toân aáy vaø Taêng chuùng, ñeán thôøi Phaät Ca-dieáp cuõng laïi nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi baûo: –Naøy A-nan, vò trôøi naøy chaúng nhöõng cuùng döôøng baûy Ñöùc Phaät maø ñôøi hieàn kieáp sau naøy duø cho coù moät ngaøn vò Phaät ra ñôøi cuõng ñeàu thænh Phaät vaø chuùng Taêng taém goäi gioáng nhö ngaøy nay khoâng coù sai khaùc. Baáy giôø Theá Toân nhaân ñoù thoï kyù vò trôøi naøy ôû ñôøi sau maõn moät traêm kieáp a-taêng- kyø, seõ ñöôïc laøm Phaät, hieäu laø Tònh Thaân, ñaày ñuû möôøi hieäu, giaùo hoùa chuùng sinh khoâng theå haïn löôïng. Khi ñoù ngaøi A-nan vaø ñaïi chuùng nghe Ñöùc Phaät noùi theá vui möøng khoân löôøng, ñoàng thanh noùi: –Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi laøm lôïi ích raát lôùn, nhö oâng Tònh Cö naøy cuùng thí ít maø ñöôïc phuùc baùu raát nhieàu. Ñöùc Phaät baûo:

–Naøy A-nan, laønh thay! Laønh thay! Ñuùng nhö lôøi oâng noùi. Ñöùc Phaät nhaân ñoù vì chuùng hoäi, roäng noùi Dieäu phaùp, ngöôøi nghe phaùp coù keû ñaéc ñaïo,

Vaõng lai, Baát hoaøn, cho ñeán ÖÙng chaân. Coù ngöôøi phaùt taâm caàu ñaïi ñaïo. Ai naáy ñeàu vui möøng, ñaûnh leã phuïng haønh.

Phaåm 42: THAÙI TÖÛ THIEÄN SÖÏ ÑI BIEÅN Toâi nghe noùi nhö theá naøy: Moät luùc noï, Ñöùc Phaät ôû nöôùc La-duyeät-kyø, trong nuùi Kyø-xaø-quaät, caùc ñaïi Tyø-kheo vaây quanh nghe Ngaøi thuyeát phaùp. Baáy giôø A-nan thaáy Ñeà-baø-ñaït-ña ñoái vôùi Nhö Lai thöôøng oâm loøng taät ñoá, oâng xua ñuoåi voi uoáng röôïu say ñeå giaãm Phaät vaø xoâ ñaù ñeå ñeø Phaät, duøng moïi thöù ñeå haïi. Nhöng Ñöùc Phaät töø bi, thöông xoùt coi Ñeà-baø-ñaït-ña nhö La-haàu-la khoâng coù sai khaùc. A-nan thaáy oâng ta laøm nhö vaäy, thöôøng oâm loøng oaùn haän, suy nghó trong loøng, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch y baøy vai phaûi, chaép tay quyø thöa, than noùi veà vieäc ñoù. Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, oâng Ñeà-baø-ñaït-ña khoâng chæ ngaøy nay coù loøng aùc ñoái vôùi Ta maø ôû ñôøi quaù khöù cuõng töøng laøm thöông haïi ñeán Ta, nhöng Ta thöôøng ñoái xöû töø bi vôùi oâng. Ngaøi A-nan lieàn baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, ôû ñôøi quaù khöù Ñeà-baø-ñaït-ña thöôøng laøm toån haïi Ngaøi, khi ñoù Ngaøi khôûi loøng Töø ñoái vôùi oâng ta, vieäc ñoù nhö theá naøo? Xin haõy noùi cho chuùng con ñöôïc nghe. Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, ñôøi quaù khöù laâu xa, voâ soá voâ löôïng, khoâng theå nghó baøn a-taêng-kyø kieáp, ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy, coù moät vò quoác vöông teân Laëc-na-baït-di (Taàn dòch laø Böûu Khaûi) thoáng laõnh naêm traêm tieåu quoác vöông. OÂng coù naêm traêm phu nhaân, theå nöõ, ñeàu khoâng coù con. Vua beøn caàu töï caùc vò trôøi, maët trôøi, maët traêng, soâng nuùi, thoï thaàn... traûi qua maáy naêm, vaãn khoâng ñöôïc con. Vua raát ñau buoàn, töï nghó: “Ngaøy nay ta khoâng con, moät khi baêng haø, nöôùc khoâng ngöôøi noái doõi, thieân haï aét loaïn, do ñoù phaûi laøm sao? Naêm traêm chö haàu khoâng phuïc tuøng seõ ra söùc tranh ñaáu, maïnh yeáu cuøng gieát haïi laãn nhau, tieâu daân maát nöôùc ñeàu do khoâng ngöôøi keá nghieäp caû.” Nghó nhö theá roài, vua caøng theâm lo buoàn. Khi ñoù coù moät Thieân thaàn bieát ñöôïc yù cuûa vua, baùo moäng raèng: “Khu röøng ngoaøi thaønh coù hai oâng Tieân, oâng thöù nhaát thaân coù maøu saéc vaøng coù phuùc ñöùc thoâng minh, huøng bieän khoâng ai coù theå bì kòp, neáu oâng caàn con haõy ñeán ñoù caàu thænh, aét oâng ta seõ hoài yù ñeán sinh vaøo vöông gia.” Vua tænh giaác, vui möøng lieàn ra leänh xa giaù, daãn theo vaøi ngöôøi, ñi khaép nôi tìm kieám thì gaëp ñöôïc Tieân nhaân, vua caàu xin than vaõn: –Nöôùc khoâng ngöôøi noái nghieäp, ñau buoàn khoâng yeân, ngöôõng caàu ñaïi Tieân sinh vaøo vöông gia ñeå noái doøng trò nöôùc, cuùi mong giaùng laâm. Khi ñoù Tieân nhaân thaáy vua aân caàn khoâng nôõ nghòch yù beøn nhaän lôøi. Vò Tieân nhaân thöù hai laïi noùi vôùi vua: –Ta cuõng muoán sinh vaøo nhaø vöông gia. Vua raát vui möøng roài töø taï veà cung. Traûi qua moät thôøi gian, Tieân nhaân saéc vaøng lieàn maïng chung thì phu nhaân cuûa ñaïi vöông lieàn caûm bieát thoï thai. Baø teân Toâ-ma, laø phuï nöõ raát thoâng minh, coù theå bieát ñöôïc thai nhi laø trai hay gaùi vaø baø töï noùi: –Toâi mang thai chaéc chaén laø con trai.

Ñöùc vua vaø ngöôøi trong cung nghe baø noùi theá ñeàu raát vui möøng. Vua ra leänh theå nöõ trong cung heát loøng lo laéng cho phu nhaân ñöôïc chu ñaùo, naøo

giöôøng, chaên, aên uoáng... ñeàu laø nhöõng thöù mòn meàm, ngoït ngon, dìu ñôõ luùc ñi laïi khoâng ñeå cho xaûy ra nguy hieåm. Ñeán ngaøy khai hoa, ñaïi phu nhaân sinh ñöôïc moät hoaøng nam töôùng maïo ñoan chính laï thöôøng, thaân vaøng, toùc xanh möôn möôùt, ñaày ñuû nhaân töôùng, nhaø vua vaø baù quan noäi ngoaïi thaønh nhìn hoaøi khoâng chaùn, nhaân ñoù môøi thaày töôùng ñeán xem. Thaày töôùng quan saùt khaép nôi vui möøng taâu vua: –Hoaøng töû naøy töôùng raát toát, trong nhaân gian khoù coù ñöôïc. Ñaây laø moät ngöôøi thoâng minh khoâng ai coù theå bì kòp. Vua nghe roài raát vui möøng, beøn nhôø thaày töôùng ñaët teân. Thaày töôùng hoûi vua: –Nay thaùi töû naøy thoï thai ñeán nay coù ñieàu gì thay ñoåi khoâng? Vua lieàn ñaùp: –Hoaøng haäu naøy taùnh tình hung döõ, quaù ham vui, voïng cöû gian phi, thaáy ngöôøi thieän taâm sinh khoâng vui, töø mang thai ñeán nay, taùnh tình thay ñoåi khaùc, baø raát nhaân töø thöông ngöôøi ngu, meán keû trí, ham tu boá thí. Thaày töôùng nghe xong, khen raèng: –Laønh thay! Ñöùa treû naøy gaù tình thöùc nôi ngöôøi meï. Beøn ñaët teân laø Ca-löông-na-giaø-leâ (Taàn dòch laø Thieän Söï). Baø phu nhaân thöù hai teân Phaát Saéc ñöôïc vò Tieân thöù hai nhaäp thai, ñeán ngaøy cuõng sinh ñöôïc moät ngöôøi con trai, dung maïo ñeïp ñeõ laï thöôøng, laïi cuõng môøi thaày ñeán xem töôùng. Thaày töôùng troâng thaáy noùi: –Vò thaùi töû naøy laø ngöôøi ñaày ñuû phöôùc ñöùc, trí naêng. Vua nhôø ñaët teân, thaày töôùng hoûi: –Khi mang thai ngöôøi meï tính tình coù gì khaùc khoâng? Vua noùi: –Meï thaùi töû naøy tính tình trung thöïc hieàn laønh, coù loøng Töø thích laøm vieäc thieän, nhöng töø khi mang thai ñeán nay thì ngöôïc laïi raát thích vieäc aùc, ghen gheùt ngöôøi hieàn taøi, thaáy vieäc thieän thì khoâng vui. Thaày töôùng laïi noùi: –Ñaây cuõng laø ñöùa treû gaù thai nôi meï. Nhaân ñoù ñaët teân laø Ba-baø-gia-leâ (Taàn dòch laø AÙc Söï). Baáy giôø nhaø vua raát chuù taâm yeâu meán Ca-löông-na-giaø-leâ (Thieän Söï) baûo xaây cung ñieän ba muøa, ñeå khi muøa ñoâng ôû cung ñieän aám aùp, muøa xuaân, thu ôû trong noäi ñieän, muøa haï ôû cung ñieän maùt meû, saép xeáp kyõ nhaïc giuùp vui cho thaùi töû. Thaùi töû lôùn leân thoâng minh lanh leï laïi thöôøng hoïc caùc saùch vôû theá gian caû möôøi taùm boä ñoïc thuoäc raønh reõ, kheùo giaûi nghóa lyù töôøng taän. Moät hoâm thaùi töû xin ra ngoaøi thaønh daïo chôi, ñöùc vua cho pheùp vaø ra leänh doïn deïp queùt saïch ñöôøng xaù. Thaùi töû côõi voi traéng lôùn, caàm roi baïc, coù caû ngaøn ngöôøi theo sau, taát caû nhaân daân chen ñöùng hai beân ñöôøng, treân laàu gaùc, ngöôøi xem ñoâng voâ soá keå, ñeàu khen thaùi töû töôùng gioáng nhö Phaïm thieân, uy nghi dung maïo, trong nhaân gian ít coù. Khi ñoù thaùi töû troâng thaáy ngöôøi aên xin, thaân theå gaày xaáu, aùo quaàn raùch röôùi dô baån, tay traùi caàm chieác thau beå, tay phaûi caàm caây gaäy, noùi lôøi caàu xin thöông xoùt. Thaùi töû hoûi tuøy tuøng: –Ñaây laø ngöôøi gì theá? Quaàn thaàn thöa: –Nhöõng ngöôøi naøy coâi cuùt coâ ñôn hoaëc khoâng coù cha meï, khoâng choã nöông töïa, ñau beänh ñieân cuoàng... khoâng theå laøm luïng, khoâng coù ñöôïc moät ñoàng tieàn, xin ngöôøi qua

ñöôøng ñeå nuoâi thaân mieäng nhö vaäy. Khi aáy thaùi töû thöông xoùt, loøng caøng ñau ñôùn. Laïi ñi tôùi moät ñoãi thì troâng thaáy nhöõng ngöôøi ñoà teå gieát haïi suùc sinh, xeû caét ñeå caân baùn. Thaùi töû hoûi: –Taïi sao laøm vieäc naøy? Hoï noùi:

–Töø ñôøi oâng noäi cuûa chuùng toâi ñeán nay ñeàu soáng baèng ngheà naøy, neáu boû ngheà naøy thì khoâng theå töï nuoâi soáng ñöôïc. Thaùi töû nghe roài than thôû daøi maø ñi, ñi tôùi tröôùc thaùi töû troâng thaáy noâng daân caøy ruoäng ñaát tung ra, coân truøng, cua eách baét nuoát aên, laïi coù nhöõng con raén rình baét laáy cua eách maø aên. Treân trôøi coù chim khoảng töôùc bay ñeán moå laáy con raén aáy aên. Thaùi töû hoûi hoï: –Taïi sao laøm vieäc naøy? Noâng phu ñaùp: –Ñaây laø ngheà nghieäp cuûa chuùng toâi, nôi ñaát naøy gieo gioáng, sau naøy seõ thu ñöôïc luùa thoùc ñeå cung caáp löông thöïc cho mình vaø ñoùng thueá cho vöông gia. Thaùi töû than: –Ngöôøi ta do aên uoáng maø gieát haïi chuùng sinh, laøm luïng thaân theå cöïc khoå nhö vaäy. Roài laïi ñi tôùi tröôùc nöõa, troâng thaáy nhöõng thôï saên ñang giöông cung nhaém baén baày chim vaø laïi thaáy hoï giaêng baãy löôùi baét ñöôïc caùc con caàm thuù ñeå naèm treân maët ñaát la heùt raát kinh sôï, giaãy giuïa maø khoâng theå thoaùt ra ñöôïc, thaùi töû hoûi: –Taïi sao laøm nhö vaäy? Hoï ñeàu noùi: –Chuùng toâi baét caùc caàm thuù ñeå baùn maø nuoâi soáng thaân mình. Thaùi töû nghe theá than thôû roài ñi ñeán beân bôø soâng, thaáy caùc ngö phuû giaêng löôùi baét caù, hoï ñeå treân maët ñaát caù nhaûy lung tung, coøn caù cheát nhieàu voâ soá. Thaùi töû laïi hoûi, hoï ñeàu ñaùp: –Chuùng toâi nhôø ngheà baét caù naøy ñeå mua y aùo vaø thöùc aên nuoâi soáng thaân mình. Thaùi töû thôû daøi, thöông xoùt cho quaàn sinh vì mieáng aên manh aùo maø phaûi gieát haïi chuùng sinh nhö theá, vì ñeå cung caáp cho thaân mieäng maø gaây toäi loãi, quaû baùo sau naøy seõ theá naøo? Roài ngaøi quay laïi trôû veà cung buoàn baõ khoâng vui, ñeán taâu vua cha xin ban cho moät ñieàu. Vua noùi: –Con muoán gì traãm khoâng ngaên caûn. Thaùi töû thöa: –Vöøa roài, con ra ngoaøi thaønh daïo chôi troâng thaáy nhöõng ngöôøi daân vì mieáng aên aùo maëc maø phaûi gieát haïi, doái traù, gaây toäi ngaøy caøng taêng, loøng raát ñau xoùt, con muoán ñöôïc giuùp cho hoï, mong phuï hoaøng laáy cuûa trong kho boá thí cho hoï ñeå hoï khoûi phaûi chòu thieáu thoán. Ñöùc vua nghe thaùi töû noùi theá caøng thöông meán gaáp boäi, khoâng theå traùi yù, beøn höùa cho. Luùc ñoù thaùi töû lieàn baûo ñi tuyeân boá cho daân chuùng hay: “Thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ boá thí cho ngöôøi ngheøo thieáu... ai cuõng cho caû, neáu ngöôøi muoán caàn vaøng baïc, chaâu baùu hoaëc y phuïc, caùc thöù aên uoáng, haõy ñeán cöûa thaønh hoaëc trong chôï, ai caàn gì ñaõ saép xeáp coù ngöôøi cung caáp cho taát caû.” Baáy giôø trong nöôùc, caùc Sa-moân, Baø-la-moân, ngöôøi ngheøo khoå, neo ñôn, giaø caû, beänh taät..., ngöôøi maïnh dìu keû yeáu laàn löôït ñi ñeán, caàn aùo quaàn cho aùo quaàn, caàn thöùc aên cho thöùc aên, caàn vaøng baïc, chaâu baùu... tuøy ai thích gì thì cho naáy. Khi ñoù nhaân daân truyeàn mieäng vôùi nhau khaép caû Dieâm-phuø-ñeà ñeàu vaân taäp ñeán, ñem kho baùu nhaø vua ra

boá thí heát hai phaàn ba. Baáy giôø, quan giöõ kho vaøo taâu vua: –Ñaïi vöông ñaõ ra leänh phaûi döï tröõ löông thöïc ñeå thöôøng tieáp ñaõi naêm traêm nöôùc nhoû vaø caùc söù giaû tôùi lui, caùc vaät baùu caàn duøng cuøng döï tröõ, nay thaùi töû ñem cuûa trong kho ra cho daân chuùng ñaõ heát hai phaàn ba, vì theá mong ñaïi vöông suy xeùt laïi, ñeå sau naøy khoûi hoái haän. Vua nghe quan giöõ kho noùi theá baûo: –Thaùi töû cuûa ta ñaây ham thích boá thí raát laø maõnh lieät khoâng theå lay

chuyeån, neáu ta ngaên caám yù thaùi töû khieán thaùi töû ñau buoàn, vaäy phaûi neân laøm theá naøo ñeå vui yù thaùi töû maø khoâng traùi nghòch yù cuûa thaùi töû. Quan giöõ kho taâu: –Caùc ñoà vaät trong kho tröôùc ñaây haøng ngaøy ñem boá thí trong ba phaàn ñaõ duøng heát hai. Coøn moät phaàn neân ñeå laïi, khoâng theå cho heát, mong ñaïi vöông suy xeùt chín chaén, sau naøy ñöøng ñoå loãi cho haï thaàn. Vua beøn suy nghó maø baûo quan giöõ kho: –Ta raát yeâu thöông con ta, khoâng muoán laøm traùi yù cuûa noù. Vaäy khi thaùi töû ñeán laáy boá thí, khanh neân traùnh choã khaùc ñeå thaùi töû khoâng laáy cuûa ra cho ñöôïc, nhö vaäy löông thöïc trong kho coù theå giöõ ñöôïc laâu daøi. Khi doù quan giöõ kho ñöôïc leänh vua daïy roài, hoâm sau luùc thaùi töû ñeán laáy cuûa caûi thì oâng ñi traùnh maët nôi khaùc, ñoâi luùc laáy ñöôïc, ñoâi khi khoâng laáy ñöôïc, chöù khoâng nhaát nhaát ñeàu laáy ñöôïc. Thaùi töû caûm thaáy theá maø thaàm nghó: “Nay quan giöõ kho naøy coù leõ naøo daùm traùi yù cuûa ta, coù leõ vaâng theo leänh vua, neân haén laøm nhö theá. Laïi nöõa, ngöôøi con coù hieáu thì khoâng neân laøm heát cuûa caûi cha meï. Nay trong kho naøy cuûa caûi khoâng coøn ñöôïc bao nhieâu, ta phaûi neân laøm theá naøo ñeå ñöôïc cuûa caûi chaâu baùu ñeå boá thí cho daân chuùng khoâng bò thieáu thoán.” Nghó theá roài lieàn hoûi haàu caän: –ÔÛ theá gian naøy laøm vieäc gì coù theå ñöôïc nhieàu tieàn baïc ñeå tieâu duøng nhö yù? Coù ngöôøi noùi: –Khoâng sôï tai naïn, ñi xa mua baùn coù theå ñöôïc nhieàu tieàn baïc. Coù ngöôøi noùi: –Chòu ñöïng noùng laïnh, caøy xôùi ruoäng ñaát, gieo nhieàu nguõ coác thì coù theå ñöôïc nhieàu tieàn cuûa. Laïi coù moät ngöôøi noùi: –Nuoâi nhieàu suùc vaät, tuøy thôøi tieát chaêm soùc noù seõ coù ñöôïc nhieàu tieàn cuûa. Coù moät ngöôøi noùi: –Khoâng tieác thaân maïng ñi vaøo bieån ñeán Long cung, caàu xin ngoïc Nhö yù, vieäc naøy maø thaønh töïu, thì ñöôïc nhieàu tieàn baïc nhaát. Luùc ñoù thaùi töû nghe moïi ngöôøi noùi theá thì töï nghó: “Mua baùn, laøm ruoïâng, nuoâi suùc vaät thì khoâng neân, ñöôïc lôïi khoâng bao nhieâu. Chæ coù vaøo bieån tìm ñeán Long cung, vieäc naøy hôïp yù ta.” Nghó nhö vaäy roài, thaùi töû ñeán taâu vua cha raèng: –Con muoán vaøo bieån tìm kieám chaâu baùu ñeå veà boá thí cho daân chuùng, cuùi mong phuï hoaøng, maãu haäu cho pheùp con ñöôïc ra ñi. Vua vaø hoaøng haäu nghe thaùi töû noùi, raát ñau buoàn, hoûi thaùi töû: –Con coù yù gì maø muoán vaøo bieån? Vaû laïi muoán boá thí theo yù con, trong kho hoaøng cung coù nhieàu cuûa caûi seõ cho con heát ñeå con duøng boá thí, taïi sao laïi töï boû maïng nôi bieån caû. Laïi nöõa, nghe ôû trong bieån coù nhieàu naïn döõ, gioù ñoäc, La-saùt, soùng to nöôùc xoaùy, caù ñaïi Ma-kieät, chæ coù nöôùc trôøi moät maøu xanh thaúm, caùc tai naïn nhö theá, söï an toaøn raát ít, traêm

ngöôøi ra ñi chæ coù moät keû trôû veà. Nay con voäi gì maø daán thaân ñeán choán nguy hieåm, traãm vaø meï con sao chaúng lo buoàn. Caùc vua, thaàn daân ñeàu buoàn raàu lo sôï, con neân boû yù nghó naøy chôù coù vaán vöông. Khi ñoù thaùi töû nghe vua noùi, trong loøng coøn lo tính, yù vaãn muoán cöùu giuùp, tuy vua ngaên caûn nhöng yù chí khoâng dao ñoäng, quyeát ñem thaân maïng heát loøng laøm vieäc naøy. Cuùi mình naèm xuoáng ñaát tröôùc vua taâu: –Cuùi mong thöông xoùt chìu theo taâm con, neáu nhö traùi nghòch khoâng cho pheùp, con seõ naèm maõi khoâng

ñöùng daäy. Vua, hoaøng haäu vaø caùc quan, taát caû moïi ngöôøi ñeàu thaáy yù thaùi töû khoâng chòu xoay chuyeån, töï theä naèm döôùi ñaát cho ñeán cheát, moïi ngöôøi ñeàu khuyeân giaûi ñeå thaùi töû ñöùng daäy, nhöng yù chí thaùi töû nhö luùc ban ñaàu khoâng thay ñoåi. Töø moät ngaøy ñeán hai ngaøy, roài ñeán saùu ngaøy, vua vaø hoaøng haäu cuøng baøn vôùi nhau: –Thaùi töû khoâng aên ñaõ traûi qua saùu ngaøy roài, ñeán ngaøy mai laø baûy ngaøy, maïng soáng aét khoâng an toaøn, ñöùa con naøy tröôùc sau gì cuõng muoán laøm theo yù noù khoâng thay ñoåi yù chí. Neáu nhö ñeå noù ñi bieån thì coøn coù ngaøy trôû veà, chöù nay ngaên caûn yù noù thì seõ cheát, heát troâng mong coøn soáng. Thoâi haõy cho pheùp ñi ñeå khoûi sau naøy hoái haän. Vua vaø hoaøng haäu ñaõ baøn baïc xong, ñoàng ñeán beân thaùi töû caàm tay khoùc loùc noùi: –Phuï hoaøng vaø maãu haäu cho pheùp con ñi bieån, haõy ñöùng daäy aên côm ñi con! Luùc ñoù thaùi töû nghe vua noùi roài vui möøng ñöùng daäy noùi: –Con chæ ñi bieån khoâng bao laâu seõ trôû veà, chæ mong chôù quaù lo laéng cho con. Roài baøy doïn caùc thöùc aên ngon laï, aên xong ñi ra ngoaøi thaønh tuyeân boá: “Thaùi töû Ca- löông-na-giaø-leâ muoán ñi bieån, ai coù muoán ñi haõy cuøng ñeán”. Baáy giôø trong nöôùc coù naêm traêm thöông buoân vaân taäp ñeå xin ñi. Khi aáy trong nöôùc coù moät ngöôøi muø, oâng töøng laø ngöôøi höôùng daãn ñöôøng ñi bieån maáy laàn. Thaùi töû nghe tin lieàn ñi ñeán beân oâng aân caàn môøi oâng cuøng ñi vaøo bieån; chæ baøy söï lôïi haïi khi ra bieån khôi. Ñaïo sö muø noùi: –Toâi ñaõ giaø, laïi muø loøa khoâng troâng thaáy, tuy muoán ñi nhöng e sôï khoù khaên. Ñöùc vua raát yeâu quyù thaùi töû voâ cuøng, nay trong choác laùt vaéng ñi thaùi töû thì oâm loøng chôø ñôïi troâng mong, nay laïi nghe cuøng laõo giaø naøy ñi vaøo bieån caû chaéc laø khaùng cöï thì loãi cho giaø naøy khoâng ít ñaâu. Luùc ñoù thaùi töû nghe noùi theá roài beøn trôû veà cung, töï taâu vua cha: –Taâu phuï hoaøng, nay trong nöôùc naøy coù moät Ñaïo sö muø, tröôùc kia töøng ra vaøo bieån caû maáy laàn, mong phuï hoaøng cho pheùp oâng ñi cuøng con. Vua nghe noùi theá beøn ñeán choã vò Ñaïo sö muø noùi: –Thaùi töû con ta ñaây giöõ yù chí muoán ñi bieån, traãm duøng moïi thöù khuyeân ngaên nhöng vaãn kieân quyeát khoâng lay chuyeån, söï vieäc baát ñaéc dó nay cho pheùp thaùi töû ñi, nghó vì thaùi töû tuoåi treû, chöa töøng neám muøi cay ñaéng, nghe oâng tröôùc kia ñaõ töøng vaøo ra bieån caû, mong oâng nhoïc nhaèn cuøng ñi vaø trôï giuùp. Baáy giôø vò Ñaïo sö muø nghe vua noùi theá, lieàn taâu: –Ñaùng tieác laõo ñaây tuoåi giaø muø loøa khoâng troâng thaáy gì caû. Ñaïi vöông ñaõ ra leänh, haù daùm traùi laïi. Vua nghe noùi theá, lieàn trôû veà cung. Luùc baáy giôø thaùi töû cuøng Ñaïo sö baøn baïc ñònh ngaøy xuaát haønh. Noùi veà ñöùc vua trôû veà cung hoûi quaàn thaàn taû höõu raèng: –Ai thöông meán ta, coù theå cuøng thaùi töû tìm kieám chaâu baùu. Thaùi töû Ba-baø-giaø-leâ (töùc AÙc Söï) lieàn thöa: –Xin cho con cuøng ñaïi huynh ñi bieån. Vua nghe noùi, töï nghó: “Nay coù em cuøng ñi,

trong gian nan nguy hieåm coù theå giuùp ñôõ laãn nhau coøn hôn laø ngöôøi khaùc.” Nghó theá roài lieàn cho pheùp AÙc Söï cuøng ñi. Baáy giôø thaùi töû xuaát ba ngaøn löôïng vaøng, moät ngaøn löôïng ñeå mua löông thöïc, moät ngaøn löôïng duøng ñeå ñoùng thuyeàn, coøn moät ngaøn löôïng ñeå mua saém caùc thöù caàn thieát. Moïi

vieäc lo xong xuoâi, ñeán luùc xuaát phaùt, vua vaø hoaøng haäu, caùc quan, daân chuùng khoùc loùc tieãn bieät xuaát döông. Luùc aáy thaùi töû Thieän Söï (Ca-löông-na- giaø-leâ) cuøng caùc ñoàng baïn leân ñöôøng ñeán bôø bieån, ñôïi thôøi tieát ñaåy thuyeàn xuoáng nöôùc, duøng baûy sôïi daây thöøng lôùn buoäc ôû bôø bieån, laéc linh xöôùng lôùn vôùi moïi ngöôøi: –Caùc ngöôi ñeàu ñaõ bieát, trong bieån caû coù raát nhieàu naïn, naøo laø soùng to gioù lôùn, roàng döõ, La-saùt, caù Ma-kieät lôùn, trôøi nöôùc moät maøu xanh thaúm vaø coøn caùc naïn khaùc nöõa raát nhieàu. Xöa nay, ngöôøi ra bieån gaëp vieäc toát trôû veà raát ít, neáu ai coøn nghi ngôø sôï seät thì coù theå ngay luùc naøy neân trôû veà, coøn ai coù theå vöõng vaøng yù chí, xaû boû thaân maïng, khoâng baän lo cho cha meï, khoâng löu luyeán vôï con thì neân cuøng ra bieån caû, tìm ñeán choã cuûa baùu, nhö gaëp ñöôïc chaâu baùu an oån trôû veà thì con chaùu duøng baûy ñôøi cuõng khoâng heát. Moãi khi xöôùng leänh nhö vaäy thì caét ñöùt moät sôïi daây thöøng, ngaøy ngaøy nhö theá ñeán baûy ngaøy, xöôùng leänh xong xuoâi, caét sôïi daây thöøng thöù baûy, tröông buoàm xuoâi gioù, thuyeàn chaïy nhö teân baén, cuøng caùc ñoàng baïn ñeán nôi coù cuûa baùu. Thaùi töû laø moät ngöôøi raát thoâng minh, thoâng ñaït caùc saùch theá gian, bieát phaân bieät maøu saéc giaù trò cuûa chaâu ngoïc, chæ baøy cho moïi ngöôøi bieát caùc thöù ngoïc thaïch xaáu toát, ñeå hoï tuøy yù choïn laáy, laïi coøn daën doø vôùi hoï laáy cuûa baùu nhieàu ít ñeå thuyeàn khoâng quaù taûi, e sôï ñaém thuyeàn, neáu laáy ít thì uoång coâng ñi cöïc nhoïc. Daën doø xong, moät mình cuøng Ñaïo sö duøng rieâng thuyeàn nhoû cuøng vaøi ngöôøi khaùc, ñi theâm veà phía tröôùc. Ñaïo sö hoûi: –Phía tröôùc ñaây coù phaûi thaùi töû thaáy coù nuùi maøu traéng khoâng? Thaùi töû ñaùp: –Thaáy! Ñaïo sö noùi: –Ñaáy laø nuùi baïc. Laïi tieán tôùi tröôùc nöõa, ñaïo sö laïi hoûi: –ÔÛ tröôùc laø nuùi maøu cam, ngaøi coù thaáy khoâng? Thaùi töû ñaùp: –Ñaõ thaáy! Ñaïo sö noùi: –Ñoù laø nuùi löu ly cam. Laïi ñi tôùi tröôùc nöõa, oâng laïi hoûi thaùi töû: –ÔÛ ñaây coù nhìn thaáy nuùi maøu vaøng khoâng? Thaùi töû noùi: –Thaáy! Ñaïo sö noùi: –Ñaáy laø nuùi vaøng, ñeán nuùi vaøng ngoài treân caùt vaøng. Ta nay yeáu ôùt chaéc khoâng theå giuùp ngaøi veà phöông dieän naøy, con ñöôøng ñeán vaø lui, ngaøi töï ñi, phía tröôùc coù moät caùi thaønh, thaønh aáy raát ñeïp, laøm baèng baûy baùu. Ñeán coång thaønh, neáu nhö coång ñoùng cöûa thì beân coång thaønh aáy coù chuøy kim cöông vaøng, ngaøi laáy chuøy naøy ñaäp vaøo cöûa thaønh ñoù. Trong thaønh seõ coù naêm traêm Thieân nöõ ñeàu böng chaâu baùu ñeán ñeå daâng cho ngaøi, laïi coù moät ngöôøi con gaùi ñaëc bieät toân quyù nhaát khoâng ai baèng, naøng caàm moät vieân ngoïc baùu maøu cam teân Chieân-ñaø ma-ni (töùc ngoïc Nhö yù). Ñaây laø chaâu Nhö yù neân gìn giöõ ñöøng ñeå maát ñi. Ngoaøi ra hoï cho nhöõng thöù khaùc cuõng coù theå laáy ñöôïc caû, neân kheùo giöõ caùc caên.

Toâi nay raát yeáu, coøn laïi chuùt maïng thöøa, neáu sau khi maïng chung, nhôù nghó ñeán aân cuûa toâi thì haõy choân toâi taïi baõi caùt vaøng naøy. Ñaïo sö noùi xong, döùt thôû, maïng chung. Moïi ngöôøi ñoái vôùi oâng ñau buoàn thöông tieác, mai taùng taïi nôi aáy roài theo lôøi daïy cuûa oâng maø tieán tôùi. Ñi ñeán thaønh baèng baûy baùu, coång thaønh ñang ñoùng chaët, thaáy caùi chuøy kim cang beân caïnh caùnh cöûa, nhö lôøi Ñaïo sö noùi, thaùi töû laáy chuøy kim cang ñaäp vaøo coång

thaønh, caùnh cöûa beøn môû ra, coù naêm traêm Thieân nöõ ñeàu caàm chaâu baùu daâng leân cho thaùi töû. Tröôùc nhaát coù moät coâ gaùi tay caàm haït chaâu maøu cam, thaùi töû laàn löôït nhaän laáy ñeå trong cheùo aùo, roài quay trôû veà. Tröôùc khi thaùi töû töø bieät, Ba-baø-gia-leâ laïi noùi vôùi moïi ngöôøi: –Ñi ñeán ñaây khoâng phaûi deã daøng phaûi neân laáy nhieàu. Moïi ngöôøi tham chaâu baùu laáy nhieàu, thaùi töû trôû veà, thuyeàn bò ñaém chìm, nhöõng ngöôøi thöông buoân thoaït chìm thoaït noåi. Thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ ñaõ coù ngoïc Nhö yù neân thaân khoâng chìm, Ba-baø-giaø-leâ keâu goïi thaùi töû neân tìm cöùu giuùp chôù coù boû moïi ngöôøi. Thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ beøn coá gaéng keùo vôùt nhöõng ngöôøi ñang troâi noåi vaøo bôø. Ñeán bôø bieån, caùc anh em noùi: –Anh em chuùng toâi khi töø bieät cha meï ñi bieån ñeán nay, mong laø khoâng veà tay khoâng, töø khi gaëp vieäc khoâng toát, maát heát cuûa caûi, moät mình veà tay khoâng thaät raát xaáu hoå. Ca-löông-na-giaø-leâ voán tính trung tröïc, lieàn noùi vôùi ngöôøi em: –Anh coù ñöôïc cuûa baùu. Ngöôøi em noùi vôùi anh: –Anh haõy ñem ra cho xem. Ngöôøi anh lieàn môû cheùo aùo ñöa haït chaâu Nhö yù cho em xem. Ngöôøi em thaáy ñöôïc haït chaâu, nhaân ñoù maø oâm loøng nhôù laïi raèng: “Phuï vöông ta, aân töø khoâng roäng raõi, yeâu meán anh nhieàu hôn ta, nay hai ngöôøi ñeàu ñi bieån, anh ñöôïc ngoïc baùu laï, coøn mình thì tay khoâng trôû veà. Töø ñoù veà sau seõ coi thöôøng ta, ta neân laøm theá naøo? Nhaân luùc Thieän Söï (Ca-löông-na-giaø-leâ) nguû, ta ngaàm gieát boû, chieám ñoaït ngoïc Nhö yù, veà taâu phuï vöông raèng anh Thieän Söï bò chìm cheát ngoaøi bieån, luùc ñoù phuï vöông seõ khoâng laøm gì khaùc hôn laø yeâu meán ta.” Nghó theá roài, haén töï ngaàm möu tính, noùi vôùi ngöôøi anh: –Saép ñeán gaàn thoân, anh em chuùng ta khoâng neân cuøng nguû, neân ngoài canh giöõ chaâu baùu. Ngöôøi anh lieàn ñoàng yù thöôøng cuøng canh giöõ. Ba-baø-giaø-leâ nguû nghæ traûi qua thôøi gian laâu roài thöùc daäy, keá ñeán ngöôøi anh naèm nguû, do ngoài thöùc canh giöõ laâu, neân naèm xuoáng ñaõ nguû thieáp ñi. Ba-baø-giaø-leâ ñi vaøo trong röøng tìm caây coù gai thaät nhoïn, lieàn laáy hai caây daøi naêm taác, caàm ñeán beân ngöôøi anh, caàm gai ñaâm vaøo maét roài oâm chaâu baùu maø chaïy ñi. Thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ ñau ñôùn la to: –Ba-baø-giaø-leâ! Ba-baø-giaø-leâ ôi! ÔÛ ñaây coù cöôùp! La lôùn nhö vaäy maáy laàn nhöng khoâng coù ai öùng ñaùp. Khi ñoù Thoï thaàn hieän ra noùi vôùi thaùi töû: –Ba-baø-giaø-leâ laø keû cöôùp cuûa ngaøi, ñaõ ñaâm vaøo maét ngaøi, oâm chaâu baùu ñi roài. Thaùi töû ñau ñôùn quaèn quaïi ñau khoå tìm ñöôøng veà nöôùc Leâ-sö-baït-ñaø. Ñi ñeán ñöôïc moät caùi ñaàm nöôùc, gaëp luùc naêm traêm con traâu cuõng ñeán beân bôø ñaàm, coù moät con traâu chuùa troâng thaáy thaùi töû thöông kính le löôõi ra lieám nôi maét thaùi töû, caùc con traâu khaùc ñöùng nhìn kinh ngaïc voâ cuøng. Khi aáy ngöôøi chaên traâu ñeán xem thöû thì môùi thaáy coù moät thaùi töû ñang naèm treân maët ñaát, coøn nôi hai maét laø hai caây gai daøi, troâng thaáy hình töôùng bieát laø phi phaøm, lieàn ruùt caây gai ra, coõng veà nhaø, roài laáy söõa toâ ñaép leân veát thöông, lo

cho aên uoáng, saên soùc chu ñaùo. Traûi qua moät thôøi gian, ñoâi maét ñaõ laønh. Luùc ñoù thaùi töû hoûi ngöôøi chaên traâu: –Anh ôû nôi ñaây coù cô nghieäp gì? Ngöôøi chaên traâu ñaùp: –Toâi ôû ñaây khoâng coù cô nghieäp gì caû, chæ nöông

nhôø söõa boø ñem baùn ñeå nuoâi soáng. Thaùi töû töï nghó: “Ta gaëp aùch naïn laøm phieàn chuû nhaø, thöôøng phaûi saên soùc phuïng döôõng ta, nay veát thöông ñaõ bôùt daàn, coù theå ñi laïi ñöôïc, neân ñi tìm nôi khaùc.” Nghó theá roài, thaùi töû noùi vôùi chuû nhaø: –Thôøi gian toâi ôû ñaây ñaõ laâu, phieàn chuû nhaân lo laéng, caûm nieäm chuû nhaân raát nhieàu, aân saâu naøy khoù maø ñaùp ñeàn. Toâi muoán ñi ñeán trong thaønh, töø töø xin aên ñeå töï nuoâi soáng. Ngöôøi chuû traïi traâu nghe thaùi töû noùi töï nghó: “Chaéc laø vôï con, noâ tyø trong nhaø naøy chaùn gheùt neân muoán ra ñi, neáu khoâng phaûi vaäy taïi sao laïi töø bieät”, nghó vaäy roài vaøo nhaø hoûi: –Caùc ngöôi coù laøm vieäc gì chaúng toân troïng maø khieán quyù khaùch muoán töø bieät ra ñi? Moïi ngöôøi trong nhaø ñeàu noùi: –Chuùng toâi ñaây coi anh ta nhö tình anh em, khoâng bieát duyeân söï gì maø anh ta muoán ra ñi? Luùc ñoù chuû nhaø noùi vôùi thaùi töû: –Toâi haàu haï lo laéng cho ngaøi chöa töøng thaát leã, vì theá ngaøi khoâng theå boû chuùng toâi maø ra ñi aên xin. Khi ñoù thaùi töû nghe ngöôøi chuû nhaø noùi coù yù aân caàn lo laéng neân ôû laïi. Traûi qua moät thôøi gian, ngaøi laïi noùi vôùi chuû nhaø: –Anh haàu haï lo laéng cho ta luùc naøo cuõng khoâng coù thieáu thoán, moïi ngöôøi trong nhaø cuõng ñoái xöû vôùi ta raát troïng haäu, mong anh sai moät ngöôøi daãn ñöôøng cho ta. Khi ñoù ngöôøi chuû traïi traâu thaáy thaùi töû naên næ sôï laøm phaät yù khieán thaùi töû buoàn raàu, beøn töï mình daãn ñeán trong thaønh roài töø bieät thaùi töû trôû veà. Thaùi töû noùi: –Anh thöông xoùt toâi thì haõy mua cho toâi moät caây ñaøn caàm ñeå toâi töï laøm vui. Baáy giôø ngöôøi chuû traïi traâu mua moät caây ñaøn cho thaùi töû roài töø taï ngay khi ñoù. Thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ voán coù nhieàu taøi naêng, ca tuïng vaên töø raát kheùo gioûi, lieàn ca haùt duøng ñaøn caàm hoøa taáu, aâm thanh raát thanh nhaõ, ngöôøi daân trong thaønh, ai nghe ñöôïc aâm thanh ñeàu cuõng thích, ñeán nghe xem khoâng bieát chaùn. Hoï ñem thöùc aên, thöùc uoáng tranh nhau ñeán cho thaùi töû. Trong thaønh aáy hieän coù naêm traêm ngöôøi aên xin ñeàu ruû nhau ñeán soáng nhôø thaùi töû maø ñöôïc no aám. Vua nöôùc Leâ-sö-baït coù moät quan troâng coi vöôøn, oâng thaáy trong vöôøn coù quaû taùo chín, chim Anh vuõ thöôøng tôùi aên, tìm caùch ñuoåi maø noù vaãn khoâng sôï. Luùc ñoù quan coi vöôøn gaùnh taùo ñem veà cho vua, trong ñoù coù quaû taùo ngon nhöng ñaõ bò chim Anh vuõ moå aên ñoâi chuùt. Vua troâng thaáy noåi giaän muoán gia hình quan coi vöôøn. OÂng hoaûng sôï töï trình baøy vôùi nhaø vua: –Vì nhaø haï thaàn thieáu nhaân löïc neân môùi khieán söï troâng coi khoâng chu ñaùo, chæ mong beä haï khoan thöù xin ñöøng baét haï thaàn hình phaït. Baáy giôø vua beøn tha thöù khoâng hoûi toäi oâng nöõa, quan coi vöôøn ñöôïc thoaùt cheát. Vua sai tìm ngöôøi khaùc thay theá. Moät hoâm oâng troâng thaáy thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ ôû beân ñöôøng, nhìn xem töôùng maïo trung thöïc beøn hoûi: –OÂng coù theå vì toâi troâng coi vöôøn khoâng? Neáu laøm ñöôïc toâi seõ cung caáp khoâng ñeå cho oâng thieáu thoán.

Thaùi töû ñaùp: –Maét toâi khoâng troâng thaáy laøm sao giöõ vöôøn ñöôïc. Quan giöõ vöôøn noùi: –Neáu oâng muoán giöõ vöôøn, duø khoâng troâng thaáy thì neân duøng phöông tieän, laøm nhieàu daây thöøng buoäc caùi linh ôû ngoïn caây, roài laàn löôït naém ñaàu sôïi daây maø keùo. Neáu nghe tieáng linh, chim Anh vuõ sôï haõi khoâng

daùm ñeán aên traùi. Thaùi töû nghe noùi theá ñaùp: –Neáu theá thì toâi coù theå nhaän laøm ñöôïc. Cuøng baøn baïc xong xuoâi roài ñi ñeán ñoù giöõ vöôøn. Noùi veà thaùi töû Ba-baø-giaø-leâ (AÙc Söï) veà ñeán nöôùc, vua ngaïc nhieân thaáy trôû veà moät mình lieàn hoûi thaêm tin töùc. Thaùi töû Ba-baø-giaø-leâ noùi vôùi vua: –Taâu phuï vöông, chuùng con khoâng may thuyeàn chôû naëng bò chìm, Ca-löông-na-giaø-leâ vaø caùc thöông buoân vaø caùc cuûa baùu ñeàu chìm ngoaøi bieån caû. Rieâng con coá gaéng bôi môùi ñöôïc an toaøn vaøo bôø. Ñöùc vua vaø hoaøng haäu nghe noùi xong ñau buoàn voâ cuøng, luùc naøo cuõng nöôùc maét chaûy raøn ruïa ñaày maët. Trong cung noäi, thaàn daân hay tin vieäc naøy, khoâng ai chaúng ñau buoàn, sôùm chieàu than khoùc, luyeán tieác nhö tang cha meï. Noùi veà thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ bình thöôøng coù yeâu meán moät con chim nhaïn. Vua baûo chim nhaïn: –Thaùi töû nuoâi naáng maøy, nay thaùi töû ñi bieån chìm maát khoâng thaáy trôû veà, taïi sao maøy khoâng ñi tìm kieám? Vua vieát moät phong thö buoäc vaøo coå chim nhaïn. Nhaïn lieàn tung caùnh bay khaép nôi tìm kieám, bay khaép vöôøn, bieát tieáng ñaøn cuûa thaùi töû lieàn haï caùnh xuoáng xem thì gaëp thaùi töû, tieáng keâu vöøa möøng vöøa buoàn khoâng theå taû noåi. Thaùi töû nghe bieát, lieàn môû coå laáy phong thö, nhöng maét khoâng troâng thaáy neân khoâng theå ñoïc ñöôïc, khoâng theå duøng buùt giaáy vieát thö cho vua. Noùi veà thaùi töû Ba-baø-giaø-leâ ñaâm maét thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ roài traûi qua moïi cöïc nhoïc veà ñeán cung vua vaø chuyeän buoäc phong thö treân coå chim nhaïn bay ñi... Baáy giôø taïi cung vua Leâ-sö-baït, coù moät ngöôøi con gaùi dung maïo ñoan chính ñeïp ñeõ khaùc thöôøng, ôû theá gian raát ít coù, vua raát yeâu quyù, khoâng bao giôø laøm traùi yù coâ. Khi ñoù coâ gaùi xin ñöùc vua ñi ra ngoaøi thaønh tham quan vöôøn caûnh, vua beøn cho ñi. Coâ gaùi vaøo trong vöôøn thaáy thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ, ñaàu toùc roái tung, maët muõi dô daùy, maét khoâng nhìn thaáy gì, maëc boä ñoà raùch xaáu, ngoài ôû giöõa khu vöôøn. Coâ gaùi quan saùt thaáy daùng ñieäu cuõng coù phong thaùi beøn ngoài beân caïnh cuøng troø chuyeän. Ñeán giôø aên côm, vua sai ngöôøi keâu goïi coâ gaùi trôû veà, coâ sai gia nhaân veà taâu ñöùc vua laø coâ muoán mang côm ñeán nôi ñaây aên. Töùc khaéc hoï mang côm ñeán, coâ gaùi noùi vôùi thaùi töû: –Toâi muoán ngoài ñaây cuøng aên côm vôùi chaøng. Thaùi töû ñaùp: –Toâi laø ngöôøi aên xin, coøn coâ laø vöông nöõ, laøm sao coù theå cuøng aên chung ñöôïc. Neáu ñöùc vua hay ñöôïc, thì toäi toâi khoâng phaûi nhoû. Coâ gaùi aân caàn naên næ thaùi töû: –Neáu chaøng khoâng chòu thì em khoâng aên. Cöù nhö theá noùi maõi maáy laàn eùp böùc khoâng thoâi, thaùi töû môùi chòu cuøng aên. Maët trôøi ñaõ nghieâng boùng saép toái, vua sai ngöôøi goïi coâ gaùi veà. Coâ sai gia nhaân veà taâu vôùi vua: –Ta nguyeän laøm vôï ngöôøi giöõ vöôøn naøy, ngoaøi ra khoâng muoán laáy quoác vöông, thaùi

töû. Nay ta moät loøng aân caàn nhö theá, cuùi mong phuï vöông chôù traùi yù con, Naøng baûo hoï taâu vua ñaày ñuû moïi vieäc. Vua nghe roài, khoâng theå traùi yù con, töï noùi raèng: "Vieäc naøy tai öông, thöông yeâu noù quaù, noù môùi laøm nhö theá. Ñaïi vöông Baûo Khaûi vì thaùi töû thöù nhaát laø Ca-löông-na-giaø-leâ ñeán caàu hoân noù roài, nay thaùi töû aáy ñi bieån chöa trôû veà, laïi muoán laøm vôï

ngöôøi aên xin, laøm nhuïc teân tuoåi con ngöôøi thaät khoâng ít, ta coøn bieát che giaáu maët muõi nôi naøo?" Noùi theá roài laïi sai ngöôøi ñeán keâu con gaùi veà. Coâ gaùi giöõ vöõng yù chí nhö ban ñaàu khoâng thay ñoåi, vua yeâu meán neân khoâng traùi yù con, beøn keâu daãn veà cung ñeå môû tieäc thaønh vôï choàng. Laïi traûi qua vaøi ngaøy, ngöôøi vôï cöù haøng ngaøy boû ñi, thaät toái môùi trôû veà. Ngöôøi choàng laáy laøm laï hoûi: –Em cuøng anh ñaõ laø vôï choàng, saùng naøo cuõng boû ñi ñeán toái môùi trôû veà, taám loøng khoâng ôû ñaây chaéc vì ngöôøi naøo khaùc neân môùi khieán laøm nhö vaäy chaêng? –Ngöôøi vôï nhaân ñoù töï theà: "Em nay moät loøng toân troïng cuøng nhau khoâng doái thì khieán moät con maét chaøng bình thöôøng nhö cuõ." Vöøa noùi xong thì moät con maét saùng laïi bình thöôøng nhö xöa. Naøng laïi hoûi thaùi töû: –Cha meï chaøng ôû nöôùc naøo? Thaùi töû noùi vôùi vôï: –Em coù nghe teân ñaïi vöông Laëc-na-baït-di khoâng? Ñaùp: –Daï! Coù nghe. Thaùi töû noùi: –Ñaáy laø cha ta. Thaùi töû con vua ñoù laø Ca-löông-na-giaø-leâ, em coù nghe khoâng? Ñaùp: –Daï! Coù nghe. Thaùi töû noùi: –Ngöôøi ñoù chính laø ta! Ngöôøi vôï ngaïc nhieân hoûi: –Taïi sao chaøng laïi khoå cöïc ñeán nhö vaäy? Nhaân ñoù thaùi töû keå laïi ñaàu ñuoâi caâu chuyeän, ngöôøi vôï nghe xong than thôû noùi vôùi thaùi töû: –Ba-baø-giaø-leâ oâm loøng haïi chaøng, töø naøo ñeán giôø chöa ñeán xöù naøy. Neáu chaøng tìm ñöôïc haén, seõ tröøng trò nhö theá naøo? Thaùi töû noùi: –Ba-baø-giaø-leâ tuy haïi ta nhöng ta ñoái vôùi haén maõi khoâng saân haän. Ngöôøi vôï laïi noùi: –Vieäc naøy khoù tin quaù. Laøm cho chaøng khoán ñoán nhö theá laøm sao maø khoâng saân? Nhaân ñoù thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ töï theä raèng: –Neáu ta ñoái vôùi Ba-baø-giaø-leâ khoâng coù chuùt saân haän maûy may nhö tô toùc, ta chí thaønh khoâng coù doái, thì haõy khieán cho moät maét cuûa ta bình phuïc nhö cuõ. Töï theä xong thì con maét saùng laïi. Vôï thaáy ngöôøi choàng hai maét ñeàu saùng, töôùng maïo ñoan chaùnh, thaät chöa töøng thaáy, vui möøng khoâng keå xieát lieàn ñeán taâu vua cha: –Thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ, phuï vöông coù bieát khoâng? Vua ñaùp: –Cha bieát! Coâ gaùi lieàn noùi: –Nay cha coù muoán gaëp khoâng?

Vua noùi: –Hieän thaùi töû ôû ñaâu? Coâ gaùi noùi: –Choàng con hieän nay chính laø ngöôøi aáy. Vua cöôøi noùi: –Ñöùa con gaùi naøy cuoàng si, ñaàu oùc hoãn loaïn, thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ ñi bieån chöa trôû veà, ngöôøi muø aên xin laøm sao coù teân nhö vaäy. Coâ gaùi thöa: –Xin phuï vöông haõy ñeán ñoù xem. Vua lieàn ñi ñeán ñoù troâng thaáy bieát laø thaùi töû, loâng toùc döïng ngöôïc, xaáu hoå, lo sôï. Voã ngöïc ñeán tröôùc thaùi töû saùm hoái, noùi: –Thaät söï traãm khoâng bieát, xin thaùi töû boû qua cho. Vua beøn aâm thaàm ñem thaùi töû veà bieân giôùi roài truyeàn rao raèng: "Thaùi töû Ca-löông- na-giaø-leâ ñi bieån trôû veà", baøy caùc thöù duïng cuï, xe voi ngöïa cuøng quaàn thaàn vaø ñích thaân nhaø vua ra ngheânh ñoùn veà ñeán hoaøng cung, trang ñieåm coâ gaùi, môùi noùi raèng: –Töø laâu ñaõ muoán phoái ngaãu coâ gaùi naøy. Khi ñoù chim nhaïn bay veà, mang thö veà nöôùc, ñaïi vöông troâng thaáy chim nhaïn, môû thö nôi coå chim ra ñoïc, môùi hay bieát ñöôïc tin töùc thaùi töû coøn soáng vaø bieát roõ moïi vieäc khoå nhoïc, cay ñaéng. Vua vaø phu nhaân thoaït möøng, thoaït buoàn, trong cung, ngoaøi cung khoâng ai chaúng ñau buoàn vaø phaãn haän, baét thaùi töû Ba-baø-giaø-leâ goâng cuøm laïi nhoát ôû trong

nguïc toái vaø saéc leänh cho vua Leâ-sö-baït: “Taïi sao thaùi töû soáng ôû nöôùc oâng maø oâng im laëng khoâng cho hay. Khi thö ñeán ñoù thì voi, ngöïa haàu toáng, neáu traùi laïi thì ta seõ ñeán chinh phaït.” Söù giaû mang thö ñeán nöôùc cuûa vua Leâ-sö-baït, vua môû ra ñoïc. Khi ñoù thaùi töû noùi vôùi vua Leâ-sö-baït: –Tröôùc ñaây ngöôøi chaên traâu laø aân nhaân cuûa toâi, nay toâi thöông nhôù muoán ñeán ñoù gaëp anh ta, coù theå sai söù keâu anh ta ñeán ñaây chaêng? Vua lieàn trieäu ñeán. Thaùi töû noùi vôùi vua: –Khi maét toâi bò gai ñaâm, nhôø ngöôøi naøy cung caáp, lo laéng cho toâi nhö cha meï toâi, xin ñöùc vua haõy vì toâi maø baùo aân giuøm. Vua raát vui möøng töùc thôøi ban cho y phuïc, voi ngöïa, xe coä, ruoäng vöôøn, nhaø cöûa, vaøng baïc chaâu baùu, noâ tyø gia boäc cho ngöôøi chaên traâu. Ngöôøi chaên traâu raát vui möøng, ñöôïc giaøu sang höôûng suoát cuoäc ñôøi. Nhaân ñoù baøy toû söï tình: –Thaùi töû ôû ñaây maø thaät söï thaûo daân naøy khoâng bieát, cuùi xin xaù toäi. Nay thaùi töû ñöôïc saùng maét laïi, cöôùi vôï, trang hoaøng caùc thöù ñaày ñuû, keû heøn naøy xin ñöôïc ñöa tieãn. Vua ñaõ chuaån bò trang hoaøng naêm traêm voi traéng, trang söùc vaøng baïc, raát ñeïp laï, choïn naêm traêm ngöôøi haàu haï thaùi töû. Laïi choïn naêm traêm thò nöõ raát ñoan chính, taøi naêng kheùo leùo, duøng caùc baùu vaät trang söùc ngoài naêm traêm chieác xe cuõng trang hoaøng vaät baùu, raát ñeïp laï ñeå tieãn coâ gaùi aáy. Vua Leâ-sö-baït vaø quaàn thaàn coù caû traêm ngaøn xe cuõng cuøng ñöa tieãn, kyõ nhaïc ca tuïng vaây quanh tröôùc sau, tieáng chuùc möøng vang doäi tieán veà nöôùc nhaø. Baáy giôø ngöôøi söù aáy ñaõ mang thö ñeán, vua môû thö xem, caøng theâm vui möøng baûo caùc vua vaân taäp, trang nghieâm voi ngöïa, quaàn thaàn traêm cung, phu nhaân theå nöõ ra ngheânh ñoùn thaùi töû. Ñeán bieân giôùi hai nöôùc, khi ñoù thaùi töû troâng thaáy phuï vöông ñi xe ñeán, cuùi ñaàu leã baùi hoûi thaêm cha meï. Vua vaø phu nhaân cuõng oâm thaùi töû, thöông nhôù vöøa möøng vöøa khoùc, töø bieät ñaõ laâu nay môùi gaëp laïi con. Caùc quan, daân chuùng troâng thaáy theá cuõng vui möøng khoâng theå taû xieát. Noùi chuyeän xong xuoâi thì leân xe trôû veà. Ñaùnh troáng,

gioùng chuoâng, baøy caùc thöù kyõ nhaïc, vui möøng höôùng veà thaønh noäi. Ñeán ngoaøi coång thaønh, thaùi töû taâu vua: –Ba-baø-giaø-leâ hieän ñang ôû ñaâu? Vua ñaùp: –Ngöôøi aùc nhö vaäy, thieân haï khoâng che chôû, ta khoâng nôõ thaáy, ñang bò giam trong nguïc toái. Thaùi töû taâu vua: –Con nay ñaõ veà roài, xin haõy thaû haén ra ñi. Vua noùi: –Toäi cuûa haén raát saâu naëng, chöa ñöôïc kieåm xeùt laøm sao maø thaû ra. Thaùi töû laïi noùi: –Neáu phuï vöông khoâng thaû Ba-baø-giaø-leâ ra thì con troïn ñôøi khoâng vaøo trong thaønh. Vua lieàn saéc leänh phoùng thích Ba-baø-giaø-leâ. Ñöôïc thoaùt ra ñeán gaëp thaùi töû, thaùi töû oâm laáy an uûi voã veà, roài sau ñoù môùi vaøo thaønh. Baáy giôø vua vaø phu nhaân, caùc quan, daân chuùng trai gaùi giaø treû troâng thaáy thaùi töû ñoái xöû oan gia coi nhö con ñoû, duø Ba-baø-giaø-leâ duøng gai nhoïn ñaâm vaøo maét maø khoâng coù moät chuùt oaùn giaän, laïi coøn thöông yeâu hôn tröôùc nöõa, taát caû moïi ngöôøi ñoàng taùn thaønh khen ngôïi, raát laø ñaëc bieät treân trôøi nhaân gian thaät khoâng ai coù theå saùnh baèng. Thaùi töû vaøo cung cuøng Ba-baø-giaø-leâ tình thaân maät nhö cuõ môùi hoûi veà chaâu Nhö yù hieän ñang ôû ñaâu. Ba-baø-giaø-leâ noùi: –Hieän ñang

caát giaáu döôùi ñaát beân ñöôøng. Thaùi töû cuøng ñeán tìm kieám mang veà. Trôû veà hoaøng cung laáy naêm traêm chaâu baùu cho caùc quan, chæ coøn haït chaâu Nhö yù töï mình giöõ laïi, tay caàm haït chaâu caàu nguyeän: “Neáu thaät söï laø ngoïc Nhö yù thì haõy khieán nôi cha meï toâi ñang ngoài thaønh toøa baûy baùu, treân ñaàu coù taùn che baèng baûy baùu”. Thaùi töû noùi xong thì bieán thaønh gioáng nhö lôøi noùi. Laïi caàm haït chaâu leân caàu nguyeän: “Haõy khieán cho caùc kho trong cung vua, cuûa thaàn daân, tröôùc ñaây toâi ñaõ ñem boá thí ñöôïc ñaày trôû laïi nhö cuõ,” töùc thôøi haït chaâu xoay boán höôùng thì taát caû caùc kho ñeàu ñaày laïi nhö cuõ. Laïi baûo caùc quan baùo cho caùc nöôùc bieát, thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ noùi baûy ngaøy nöõa seõ coù traän möa chaâu baùu, lieàn thoâng baùo cho thieân haï ñeàu hay. Ñeán hoâm ñoù, thaùi töû taém goäi saïch seõ, döïng traøng phan lôùn, buoäc vieân ngoïc treân ñaàu caây, maëc y phuïc môùi, tay caàm lö höông, ñaûnh leã boán phöông, mieäng töï noùi: “Neáu ñuùng thaät laø haït chaâu Nhö yù thì neân möa moïi thöù caàn duøng khaép nôi.” Caàu nguyeän xong, boán phöông maây ñen keùo ñeán, gioù thoåi maïnh bay ñi caùc thöù buïi baëm oâ ueá, keá ñeán möa laâm raâm cho neùn saïch buïi ñaát roài laïi möa xuoáng caùc thöùc aên thöùc uoáng ngon laï, keá ñeán möa nguõ coác, roài möa y phuïc, möa baûy baùu ñaày caû thieân haï. Baáy giôø nhaân daân khen ngôïi vui möøng khoân löôøng, cuûa baùu quaù nhieàu neân nhìn thaáy chaâu ngoïc cuõng nhö gaïch ngoùi. Khi ñoù thaùi töû tuyeân boá khaép nôi: –Caùc ngöôøi ñaõ ñöôïc moïi thöù caàn duøng ñaày ñuû, khoâng coù gì thieáu thoán caû, neáu caûm bieát ñöôïc aân ñöùc nhö vaäy, thì haõy neân giöõ gìn thaân, khaåu, yù, tu Thaäp thieän ñaïo. Khi aáy moïi ngöôøi trong chaâu Dieâm-phuø-ñeà caûm nieäm aân thaùi töû boá thí voâ cuøng, hoï nghe leänh ngaøi chæ daïy sieâng naêng khaéc phuïc taâm mình, tuaân haønh Thaäp thieän, khoâng phaïm caùc thöùc, vieäc aùc, sau khi maïng chung hoï ñeàu sinh leân coõi trôøi. Noùi ñeán ñaây, Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, neân bieát thaùi töû Ca-löông-na-giaø-leâ kieáp tröôùc chính laø Ta ñaây. Phuï vöông Laëc-na-baït-di nay chính laø phuï vöông Tònh Phaïn. Ngöôøi meï tröôùc ñoù nay cuõng chính laø Ma-ha Ma-da, maãu haäu cuûa Ta. Vua Leâ-sö-baït thuôû ñoù nay laø Ma-ha Ca-dieáp,

ngöôøi vôï nay laø Ñaøm-di, coøn Ba-baø-giaø-leâ nay chính laø oâng Ñeà-baït-ñaït-ña. Ngöôøi chaâu Dieâm-phuø-ñeà nhôø aân ñöùc cuûa Ta töùc laø taùm vaïn chö Thieân vaø caùc ñeä töû Ta, nhöõng ngöôøi ñöôïc thoï kyù. Naøy A-nan, khi ñoù hoï laøm haïi Ta cay ñaéng cöïc nhoïc Ta coøn laáy loøng Töø bi thöông xoùt hoï huoáng laø ngaøy nay ñaõ thaønh Phaät ñaïo, moïi phieàn naõo ñeàu tröø saïch, Töø bi roäng khaép, bò ngöôøi khaùc haïi chuùt ít, leõ naøo chaúng xoùt thöông. Ñöùc Phaät noùi xong, baáy giôø trong chuùng hoäi nghe Theá Toân noùi theá caûm aân Ngaøi vì quaàn sinh traûi qua bao gian lao cöïc khoå maø khoâng thoaùi lui, ñeàu khen ngôïi chöa töøng coù, vui buoàn laãn loän, ghi loøng sieâng naêng, suy xeùt Dieäu phaùp, coù ngöôøi nghe xong ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn, coù ngöôøi gieo troàng caên laønh Bích-chi- phaät, coù ngöôøi phaùt taâm Voâ thöôïng Boà-ñeà, thaûy ñeàu cung kính, vui veû phuïng haønh.

Phaåm 43: CHUYEÄN MA-HA LINH-NOÂ Toâi nghe nhö theá naøy: Thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû nöôùc Ca-duy-la-veä, taïi Taêng-giaø-lam Ni-caâu-lö-ñaø. Ñöùc Phaät vöøa trôû veà nöôùc, caùc baø con hoï Thích troâng thaáy uy nghi töôùng maïo toát ñeïp laï thöôøng, thaân saéc vaøng aùnh, ba möôi hai töôùng toát, nhìn maõi khoâng chaùn. Hoï ñeàu vaân taäp ñeå khen ngôïi Nhö Lai: "Trong chuùng toâi ñaây khoâng coù moät ngöôøi naøo khaû kính nhö theá." Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe hoï baøn luaän roài cuøng ñeán baïch Phaät, xin noùi veà coâng ñöùc nhöõng ngöôøi taùn thaùn ngaâm vònh... Khi ñoù Ñöùc Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng neân bieát, kieáp tröôùc Ta ôû trong coõi naøy. Khi aáy caùc Tyø-kheo ñoàng baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, trong ñôøi quaù khöù, ôû trong coõi naøy, toái toân toái dieäu, vieäc aáy nhö theá naøo, xin Ngaøi noùi cho chuùng con ñöôïc bieát. Baáy giôø Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Haõy laéng nghe cho kyõ, ghi nhôù trong loøng, Ta seõ vì caùc oâng maø giaûi thích ñaày ñuû veà vieäc quaù khöù ñoù. Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Vaâng! Chuùng con xin laéng nghe! Ñöùc Phaät beøn vì ñaïi chuùng noùi: –ÔÛ ñôøi quaù khöù voâ löôïng kieáp a-taêng-kyø khoâng theå nghó baøn, taïi chaâu Dieâm-phuø- ñeà coù moät ñaïi quoác vöông teân laø Linh-noâ. Vua aáy thoáng laõnh taùm vaïn boán ngaøn caùc tieåu quoác vöông, moät vaïn ñaïi thaàn, naêm traêm thaùi töû, phu nhaân theå nöõ caû thaûy coù hai vaïn. Vò phu nhaân lôùn nhaát teân Ñeà-baø-baït-ñeà mang thai sinh ñöôïc moät thaùi töû, töôùng maïo ñoan chính, thaân maøu vaøng tía, toùc xanh möôùt, trong hai loøng baøn tay coù ngaøn xoaùy oác, döôùi loøng baøn chaân traùi coù hình con ngöïa, döôùi loøng baøn chaân phaûi coù hình voi traéng. Thaùi töû töôùng phöôùc ñöùc trong nhaân gian raát toân quyù hieám coù, döïa vaøo cha meï maø ñaët teân laø Ñeà- baø-linh-noâ. Traûi qua thôøi gian daøi, Linh-noâ lôùn leân, moät hoâm vua Linh-noâ bò beänh naëng saép cheát. Caùc tieåu quoác vöông, quaàn thaàn, thaùi töû ñeàu ñeán thaêm hoûi beänh vaø hoûi: –Neáu nhö sau khi ñaïi vöông maát, trong caùc thaùi töû neân choïn ai noái ngoâi? Vua noùi: –Neáu trong caùc con ta, ngöôøi naøo coù ñaày ñuû möôøi töôùng coâng ñöùc thì laäp ngöôøi aáy leân laøm vua. Theá naøo laø möôøi ñöùc? 1. Thaân maøu saéc vaøng, toùc xanh möôït. 2. Trong hai loøng baøn tay coù hình Kim luaân. 3. Döôùi baøn chaân phaûi coù hình voi traéng. 4. Döôùi loøng

baøn chaân traùi coù hình con ngöïa. 5. Maëc y phuïc nhaø vua vôùi thaân hình khoâng lôùn khoâng nhoû. 6. Ngoài leân ngai vaøng uy ñöùc voøi voïi. 7. Ñöôïc caùc tieåu quoác vöông, quaàn thaàn kính leã khen ngôïi voâ cuøng, ñi vaøo trong cung caùc phu nhaân theå nöõ ñeàu vui möøng, cung kính laøm leã. 8. Neáu ñeán Thieân töï (thieân mieáu) thì phaûi laøm leã töôïng goã Neâ Thieân. 9. Phöôùc ñöùc uy löïc coù theå laøm möa baûy baùu ñeå cung caáp cho taát caû moïi ngöôøi. 10. Meï thaùi töû ñoù phaûi do phu nhaân Ñeà-baø-baït-ñeà sinh ra. Neáu thaùi töû naøo ñaày ñuû möôøi coâng ñöùc naøy thì laäp laøm vua. Giaùo saéc xong thì voâ thöôøng cuõng vöøa ñeán, ñöùc vua qua ñôøi. Vua caùc tieåu vöông quoác vaø thaàn daân xem trong naêm traêm thaùi töû coi ai coù ñaày ñuû möôøi coâng ñöùc naøy. Trong caùc thaùi töû, thaân khoâng saéc vaøng, toùc khoâng xanh möôït, trong loøng baøn tay khoâng coù xoaùy oác, hai loøng baøn chaân khoâng coù töôùng voi ngöïa, maëc y phuïc nhaø vua

khoâng vöøa, ngoài treân baûo toøa töôûng nhö sö töû goã muoán choàm daäy baét ngöôøi aên. Caùc vua thaàn daân ñeàu khoâng kính leã, ñi ñeán trong cung, phu nhaân theå nöõ ñeàu khoâng vui möøng, khoâng ai chòu kính leã. Giaû söû vaøo thieân mieáu khoâng chòu laøm leã Neâ Moäc thieân, khoâng theå hoâ khieán cho möa chaâu baùu, laïi khoâng phaûi do phu nhaân Ñeà-baø-baït-ñeà sinh ra, cho ñeán caû thaûy naêm traêm thaùi töû khoâng coù ñuû möôøi ñöùc töôùng naøy. Cuoái cuøng coù moät thaùi töû thaân saéc vaøng, toùc xanh möôït, xem hai loøng baøn tay coù hình Kim luaân, troâng coi hai loøng baøn chaân coù hình con voi con ngöïa roõ nhö ban ngaøy, maëc y phuïc nhaø vua vöøa vaën thaân hình, ngoài treân baûo toïa phöôùc töôùng uy phong, caùc tieåu vöông, thaàn daân khoâng ai chaúng kính leã, ñi vaøo trong cung, phu nhaân theå nöõ ñeàu cung kính cho ñeán vaøo Thieân mieáu töôïng Neâ Moäc thieân ñeàu laøm leã, hoâ khieán ñöôïc chaâu baùu, laïi do phu nhaân Ñeà-baø-baït-ñeà sinh ra. Thaùi töû ñaõ ñaày ñuû möôøi ñöùc töôùng. Caùc tieåu vöông, thaàn daân lieàn toân leân laøm vua. Ñeán ngaøy thöù möôøi laêm, sau khi leân ngoâi, khi maët trôøi vöøa moïc, coù baùnh xe baùu baèng vaøng töø phöông Ñoâng ñeán, baùnh xe ngang roäng moät do-tuaàn, vua lieàn xuoáng toøa, goái phaûi chaám ñaát, quyø baïch: –Neáu nhö phöôùc ñöùc cuûa toâi xöùng ñaùng laøm vua thì baùnh xe baùu goïi ñuùng teân toâi. Lieàn ñuùng nhö lôøi noùi, baùnh xe baùu bay ñeán tröôùc ñieän döøng laïi treân khoâng trung. Voi traéng baùu töø Höông sôn bay tôùi, loâng ñuoâi ñeàu coù chaâu ngoïc, neáu vua leân côõi thì voi coù theå bay, töø saùng ñeán tröa khaép boán thieân haï, neáu ñi chaân khoâng, chaân vua chaïm ñaát thì ñaát bieán thaønh caùt vaøng. Coù ngöïa baùu maøu cam, thaân loâng xanh cam, ñuoâi noù ñeàu coù ñính chaâu ngoïc, neáu vua leân côõi, vöøa trong khoaûng böõa aên thì coù theå daïo khaép thieân haï khoâng bao giôø meät moûi. Thaàn chaâu baùu töï nhieân bay ñeán, aùnh chaâu aáy ngaøy ñeâm saùng röïc trong voøng moät traêm hai möôi do-tuaàn, laïi coù theå möa xuoáng baûy baùu, cho taát caû moïi ngöôøi. Ngoïc nöõ baùu töï nhieân bay ñeán, töôùng maïo ñoan chaùnh khaùc thöôøng, thích hôïp yù vua, quan giöõ kho caàn chaâu baùu, coâ ñeàu caáp cho ñaày ñuû, khoâng ñeå thieáu thoán. Quan dieãn binh, neáu khi vua caàn boán thöù binh lính, thì trong choác laùt binh lính vaân taäp ñaày ñuû, haønh traän nghieâm chænh, uy löïc phi phaøm. Baûy baùu ñaõ ñöôïc ñaày ñuû, vua ngoài moät mình suy nghó: “Ta nay höôûng ngoâi vò naøy laø nhôø ñôøi tröôùc coù gieo troàng phöôùc nghieäp cho neân môùi caûm öùng nhö theá. Nay neân tieáp tuïc taïo phaùt, chôù ñeå cho döùt tuyeät.” Vua lieàn laáy nöôùc hoa taém goäi thaân mình, maëc y phuïc môùi, tay caàm lö höông höôùng veà phöông Ñoâng, quyø baïch: –Phöông Ñoâng khoaùi só, haõy mau thoï lôøi ta thænh. Lieàn coù hai vaïn Bích-chi-phaät ñeán cung vua. Phöông Taây, phöông Nam, phöông Baéc cuõng ñeàu thænh nhö theá, thôøi coù saùu vaïn vò Bích-chi-phaät ñeán thoï söï thænh môøi cuûa vua. Vua vaø caùc quan chuaån bò cuùng döôøng töù söï, coøn taùm vaïn boán ngaøn caùc tieåu quoác

vöông lìa nöôùc nhaø ñaõ laâu lieàn taâu ñaïi vöông xin baùi töø veà nöôùc. Ñaïi vöông ñoàng yù. Nhaân ñoù caùc tieåu vöông khaûi baïch: –Trong khoaùi só naøy, soá löôïng raát nhieàu, xin ñaïi vöông thöông xoùt cho pheùp ñeå caùc thaàn cuùng

döôøng moät ít vò, ñeå mong sau naøy ñöôïc höôûng phöôùc baùu nhö ñaïi vöông. Khi ñoù nhaø vua lieàn ñem boán phöông Bích-chi-phaät cho caùc tieåu vöông ñeå tuøy thôøi cuùng döôøng. Traûi qua taùm vaïn boán ngaøn tuoåi, caùc vua thaàn daân sau khi maïng chung ñeàu sinh coõi trôøi. Noùi ñeán ñaây, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng neân bieát vua Linh-noâ thuôû ñoù nay chính laø vua Tònh Phaïn, phuï thaân Ta. Phu nhaân Ñeà-baø-baït-ñeà nay laø Ma-ha Ma-da, maãu haäu Ta. Coøn vua Ñeà-baø-linh-noâ chính laø tieàn thaân cuûa Ta, naêm traêm thaùi töû nay laø naêm traêm ngöôøi hoï Thích. Khi aáy Ta ôû trong caùc ngöôøi ñoù toái toân toái dieäu, nay Ta thaønh Phaät, cuõng ñaày ñuû caùc töôùng nhö vaäy. Baáy giôø, ngöôøi trong ñaïi hoäi nghe Ñöùc Phaät noùi xong, coù ngöôøi ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn, coù ngöôøi gieo nhaân duyeân Bích-chi-phaät, coù ngöôøi phaùt taâm Voâ thöôïng Boà-ñeà, hoï ñeàu vui möøng ñaûnh leã phuïng haønh.

Phaåm 44: CHUYEÄN AÙC CAÀU, THIEÄN CAÀU Toâi nghe nhö theá naøy: Thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Khi aáy Ñeà-baø-ñaït-ña tuy ñaõ xuaát gia nhöng bò taâm lôïi döôõng che laáp, laøm ba ñieàu toäi nghòch: Xoâ ñaù treân nuùi laên xuoáng ñeø Phaät, laøm ngoùn chaân Phaät bò thöông, thaû voi say ñeå chaø ñaïp Phaät, gieát Tyø-kheo-ni laäu taän. Vì do saùt sinh neân sôï thoï quaû baùo ñôøi sau. OÂng ñeán hoûi Luïc sö, hoï noùi caùc lôøi, taø kieán: Laøm aùc khoâng coù toäi, laøm thieän khoâng coù phöôùc, taâm sinh tin kính ñoaïn maát caên laønh. Khi ñoù A-nan vì tình ruoät thòt thöông meán, ñau ñôùn buoàn raàu baïch vôùi Theá Toân: –Ñieàu-ñaït ngu si taïo nghieäp chaúng laønh, phaù hoaïi caên laønh, laøm nhuïc doøng hoï Thích. Khi aáy Ñöùc Theá Toân baûo A-nan: –Ñeà-baø-ñaït-ña chaúng nhöõng ñôøi naøy vì lôïi döôõng ñoaïn phaù caên laønh, maø ôû trong kieáp quaù khöù cuõng tham lôïi döôõng taùn thaân maát maïng. A-nan baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, oâng Ñeà-baø-ñaït-ña ôû thôøi quaù khöù tham lôïi taùn thaân maát maïng, vieäc ñoù nhö theá naøo? Cuùi mong Theá Toân hoan hyû noùi laïi chuùng con xin muoán ñöôïc nghe. Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, haõy laéng nghe cho kyõ. ÔÛ thôøi quaù khöù voâ löôïng kieáp a-taêng-kyø khoâng theå nghó baøn, taïi chaâu Dieâm-phuø-ñeà naøy, coù moät nöôùc teân Ba-la-naïi, coù moät ngöôøi thöông buoân teân Ma-ha Daï-di, vôï ngöôøi aáy mang thai, töï nhieân tính tình thay ñoåi, raát nhaân töø nhu hoøa, sau khi ñuû thaùng sinh ñöôïc moät ñöùa con trai, hình theå ñoan chaùnh, cha meï raát yeâu meán, môû baøy buoåi tieäc ngon ngoït ñaõi thaân toäc vaø môøi thaày töôùng ñeán xem töôùng, hoï cuõng tieäc tuøng vui veû. Thaày töôùng hoûi: –Ñöùa beù naøy ñöôïc meï mang thai ñeán khi sinh ra coù ñieàm öùng gì khoâng? Ngöôøi cha noùi: –Töø khi thoï thai noù ñeán nay, meï noù töï nhieân taùnh tình hieàn hoøa töø aùi.

Thaày töôùng beøn ñaët teân laø Thieän Caàu. Khi lôùn leân thích laøm caùc vieäc phöôùc ñöùc, thöông meán chuùng sinh. Thôøi gian sau baø vôï thöông buoân laïi mang thai, boãng nhieân tính tình hung aùc. Vaø maõn thaùng cuõng sinh ñöôïc moät ñöùa con trai, hình theå xaáu xí. Môøi thaày töôùng ñeán ñaët teân. Thaày töôùng hoûi: –Ñöùa treû naøy töø khi meï noù mang thai coù ñieàm caûm öùng gì khoâng?

Ñaùp: –Khi mang thai noù ñeán nay, meï noù hung döõ laém. Thaày töôùng beøn ñaët teân laø AÙc Caàu. Khi lôùn leân noù raát thích laøm vieäc aùc, thöôøng sinh loøng tham, taät ñoá... Hai ngöôøi con trai aáy ñeàu muoán ñi bieån tìm chaâu baùu, hoï moãi ngöôøi daãn theo naêm traêm tuøy tuøng, ñöôøng xaù xa xoâi giöõa ñöôøng thì bò thieáu löông thöïc. Traûi qua baûy ngaøy, ngöôøi ta cöù laàn löôït cheát bôùt. Baáy giôø Thieän Caàu cuøng caùc thöông buoân thaønh taâm caàu nguyeän caùc Thaàn kyø, caàu xin giuùp ñôõ naïn ñoùi. Luùc ñoù ôû beân moät caùi ñaàm, töø xa troâng thaáy moät thaân caây caønh laù sum sueâ, hoï beøn ñi ñeán thaáy moät doøng suoái. Thieän Caàu vaø moïi ngöôøi cuøng thaønh taâm thöông xoùt cöùu giuùp. Do loøng thaønh neân Thaàn caûm öùng, hieän thaân noùi: –Haõy ñoán ñi moät nhaùnh caây thì seõ coù ñoà caàn duøng hieän ra. Moïi ngöôøi vui möøng, beøn ñeõo moät nhaùnh caây thì nöôùc uoáng ngon laønh chaûy ra, ñeõo moät nhaùnh caây thöù hai, caùc thöù thöùc aên hieän ra ñaày ñuû traêm vò, hoï cuøng nhau tieáp nhaän ñöôïc aên uoáng no neâ, hoï ñeõo theâm nhaùnh caây thöù ba thì coù ra caùc thöù y phuïc ñeïp laï; ñeõo theâm nhaùnh thöù tö hieän ra caùc thöù baûo vaät trang nghieâm ñaày ñuû caùc thöù caàn duøng. Sau ñoù AÙc Caàu vaø moïi ngöôøi thöông buoân ñeán cuõng ñöôïc caây ñoù hieän ra caùc thöù ñoà nhö tröôùc. Chaøng ta beøn nghó: “Caønh caây naøy coù theå hieän ra caùc thöù vaät baùu ñeïp laï, huoáng nöõa laø reã cuûa caây ta neân chaët thöû, may ra noù hieän caùc thöù coøn ñeïp cöïc kyø hôn nöõa.” Trong loøng suy nghó lieàn quyeát ñònh sai ngöôøi ñoán caây aáy. Khi ñoù Thieän Caàu nghe tin ñoù, buoàn raàu noùi vôùi AÙc Caàu: –Chuùng ta ñoùi thieáu, maïng soáng chæ coøn sôùm chieàu, nay nhôø aân cuûa caây naøy ñöôïc cöùu giuùp maïng thöøa, taïi sao laïi oâm loøng aùc teä muoán ñoán caây aáy? Khi aáy AÙc Caàu khoâng chòu nghe lôøi lieàn ñoán caây aáy. Thieän Caàu ñau loøng khoâng nôõ nhìn thaáy neân ñaõ daãn moïi ngöôøi thöông buoân cuûa mình ñi veà nhaø. Ñoán caây xong xuoâi thì coù naêm traêm quyû La-saùt ñeán baét laáy AÙc Caàu vaø nhoùm thöông buoân naøy, nuoát aên heát, cuûa caûi, baïn beø maát heát taát caû. Noùi ñeán ñaây, Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, oâng neân bieát Thieän Caàu laø tieàn thaân cuûa Ta. Ngöôøi cha thuoû ñoù nay laø phuï vöông Tònh Phaïn, coøn baø meï nay laø maãu haäu Ma-da. Coøn AÙc Caàu chính laø Ñeà- baø-ñaït-ña. Naøy A-nan, Ñeà-baø-ñaït-ña chaúng nhöõng ñôøi naøy laøm vieäc chaúng thieän, tham caàu lôïi döôõng maø ñôøi ñôøi thöôøng taïo nghieäp aùc nhö theá. Ta vôùi oâng aáy ôû tieàn kieáp thöôøng gaëp nhau, thöôøng daïy oâng ta phaùp laønh maø oâng khoâng chòu nghe, laïi coøn oaùn haän Ta. Khi ñoù A-nan vaø boán boä chuùng nghe Ñöùc Phaät noùi theá, buoàn vui laãn loän, ñeàu töï khích leä, ñaûnh leã phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.